



coMiesięcznik

Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS - Maj 2025



Szanowni Państwo

„coMiesięcznik” – biuletyn informacyjny PKN ICOMOS ma służyć realizacji priorytetowego zadania naszej organizacji jakim jest dostarczanie informacji na tematy konserwatorskie. „coMiesięcznik” jest skierowany do całego polskiego środowiska konserwatorskiego, rozpowszechniając bieżące informacje na temat wydarzeń i spraw związanych z ochroną zabytków. „coMiesięcznik” prezentuje informacje dostarczone przez członków PKN ICOMOS oraz środowisko konserwatorskie. Informacje mają formę krótkich notek, uporządkowanych w najprostszy sposób. Prosimy Państwa o przesyłania krótkich notek o wszelkich konferencjach, publikacjach i wydarzeniach, które mogą zainteresować środowisko konserwatorskie na adres:

biuletyn.pknicomos@gmail.com

Redakcją i oprawą graficzną biuletynu zajmuje się Pan Jakub Andrzejewski.

W imieniu Prezydium PKN ICOMOS
Bogusław Szmygin

Informacje

Konferencja wiosenna PKN ICOMOS – aktualizacja



Szanowni Państwo,

Polski Komitet Narodowy ICOMOS organizuje konferencję naukową zatytułowaną „Interesariusze w zarządzaniu dziedzictwem o największej wartości - dobra Światowego Dziedzictwa UNESCO, Europejskiego Dziedzictwa, Pomniki Historii”.

Zgodnie z wieloletnią tradycją konferencja odbędzie się w Łazienkach Królewskich w Warszawie, w dniach 2-3 czerwca 2025 roku.

W tym roku obchodzimy 20. rocznicę uchwalenia Konferencji z Faro przez Radę Europy. Ten ważny dokument podkreśla konieczność jak najszerszego włączenia wszystkich interesariuszy w proces ochrony dziedzictwa. Dlatego tegoroczna wiosenna konferencja PKN ICOMOS będzie poświęcona problematyce udziału interesariuszy w ochronie dziedzictwa, ze szczególnym uwzględnieniem działań dotyczących najcenniejszych zabytków.

Podczas spotkania w Łazienkach odbędzie się również uroczystość ogłoszenia wyników konkursu i wręczenie nagród za najlepsze prace dyplomowe z zakresu ochrony dziedzictwa - konkurs im. prof. Jana Zachwatowicza pod patronatem Generalnego Konserwatora Zabytków.

Przedstawiamy ostateczny program konferencji wzbogacony o biogramy prelegentów oraz ekspertów zaproszonych do udziału w panelach dyskusyjnych.

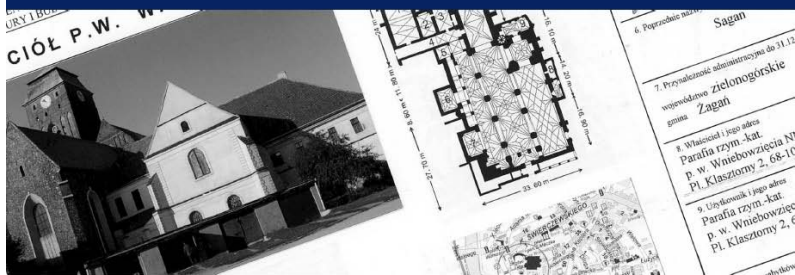
Zachęcamy do zapoznania się z harmonogramem wydarzenia oraz sylwetkami naszych gości. Konferencja będzie nagrywana, a nagranie będą udostępnione na kanale YouTube PKN ICOMOS.

Program konferencji dostępny na stronie:

<https://icomos-poland.org/files/150/Konferencja-wiosenna-2025/492/Konferencja-wiosenna-2025program27052025.pdf>

W imieniu Prezydium PKN ICOMOS
prof. B.Szmygin

Akademia Konserwatorska – nowa inicjatywa PKN ICOMOS
Zielona Góra / Żagań / Żary, 2-4.07.2025 r.



System organizacji administracji konserwatorskiej,
zagadnienia adaptacji obiektów rezydencjonalnych oraz
aranżacji wnętrz sakralnych

icomos-poland.org



Lubuski Wojewódzki
Konserwator Zabytków



Na zaproszenie Lubuskiej Wojewódzkiej Konserwator Zabytków w dniach 2-4 lipca 2025 r. w Zielonej Górze Żaganiu i Żarach odbędzie się pierwsza Akademia Konserwatorska - innowacyjny program warsztatów skierowany do samorządowych konserwatorów zabytków oraz pracowników samorządów, posiadających doświadczenie zawodowe w obszarze ochrony zabytków. Warsztaty stanowiąc będą platformę wymiany wiedzy i dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Dzięki eksperckiej formule, łączącej teorię, praktykę i przepisy, Akademia stworzy nową formułę edukacyjną oraz unikalne forum podnoszenia kwalifikacji. Szczegółowe informacje o programie dostępne na stronie:

<https://icomos-poland.org/pl/archiwum-aktualnosci/558-akademia-konserwatorska-nabor-otwarty.html>

INFORMACJE



Wykład “Badania archeologiczne – współczesne metody pracy archeologa w ochronie dziedzictwa kulturowego” odbył się w piątek, 16 maja 2025 r.
Poprowadził go dr hab. Jacek Bojarski, prof. UMK.

Wykład “Badania architektoniczne – rola w procesie projektowania konserwatorskiego”, odbył się w czwartek, 22 maja.
Poprowadził go dr hab. Ulrich Schaaf, prof. UMK

Informujemy, iż nagrane wykłady są dostępne na platformie YouTube na naszym kanale „PKN ICOMOS”, serdecznie zapraszamy, link poniżej:

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

Harmonogram wykładów w linku poniżej:

<https://www.icomos-poland.org/pl/archiwum-aktualnosci/541-otwarte-wyklady-pkn-icomos-semestr-ii.html>

Koordinację wykładów w imieniu Prezydium PKN ICOMOS objęła Pani prof. Krystyna Kirschke (krystyna.kirschke@pwr.edu.pl), opiekę organizacyjną i techniczną sprawuje Pani Alina Tarsa (sekretariat@icomos-poland.org).

Invitation to Participate in the Online Survey *Shaping the future of heritage digitisation*

By the Memory Twin Alliance and the EU HERITALISE Project



This 15 minute survey seeks your insights into:

- Institutional readiness for digitisation
- Digitisation barriers and opportunities
- Developing digital strategies and policies

For details scan the QR code or follow the link

<https://unescochair-dch.net/3DMTAS>



In cooperation with
EU HE eArchiving Initiative-eArk
project and the IIF 3D Technical
Specification Group

Dear Colleague,

Thank you to all who have already contributed to our survey on the future of cultural heritage digitisation. We've had an encouraging response so far, with over 120 institutions worldwide participating, covering one-third of UN member states.

If you haven't yet had a chance to complete the survey, we kindly remind you to do so and invite you to share your perspective. As key stakeholders in your institution's digitisation journey, your voice is vital in representing on-the-ground strategies, challenges, and ambitions. Your input will directly inform a broader understanding of sector-wide needs and help shape the future of cultural heritage digitisation. Building on the European Commission-funded VIGIE2020/654 study and the Horizon Europe project HERITALISE, this initiative introduces the concept of the Memory Twin, an evolution beyond Digital Twins that embeds 3D data, metadata, paradata, and interpretation into a strategic, sustainable framework for heritage institutions.

The survey takes just 15 minutes to complete and will remain open until 31st May 2025. Your input will help identify sector-wide needs, opportunities, and readiness for advancing digital transformation across museums, archives, libraries, galleries, and beyond.

The survey can be taken here:

<https://www.surveymonkey.com/r/3DMTAS>

Thank you for your continued engagement in building the future of cultural heritage digitisation.

Best Regards

The UNESCO Chair on Digital Cultural Heritage, Heritage Malta, the Memory Twin Alliance & the HERITALISE project research team.

For correspondence on this survey please use the contact email

Mnemosyne@cut.ac.cy

ICOMOS Summer School 2025
55th András Román Summer Course on Monument Protection
Budapest (Hungary), 6-10 July 2025.



ICOMOS International has honoured the Hungarian National Committee of ICOMOS with the request to organise the International Summer School of the ICOMOS University Forum in 2025.

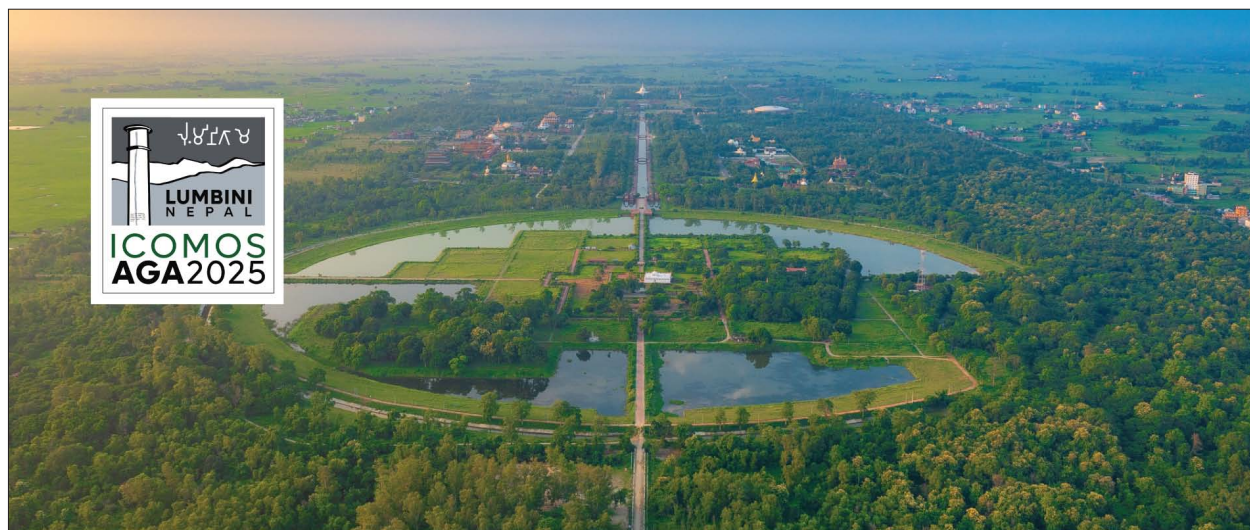
The Hungarian National Committee of ICOMOS, in cooperation with ICOMOS Austria, ICOMOS Slovenia, Széchenyi István University, Óbuda University Ybl Miklós Faculty of Architecture, the Faculty of Architecture at the Budapest University of Technology and Economics, the Faculty of Engineering and Information Technology at the University of Pécs, University of Tokaj, and the Hungarian Renaissance Foundation will organise the ICOMOS University Forum's event within the framework of the 55th András Román Summer Course on Monument Protection between 6-10 July 2025.

The central topic of the ICOMOS University Forum's Summer School is the monument and its environment. In line with the current triennial scientific programme of ICOMOS on social conflicts, the topic will be approached through the status and adaptive reuse of three typical groups of built heritage.

More information:

<https://icomos.hu/summer-university-forum-2025/>

Support Participation in the 2025 ICOMOS Annual General Assembly in Lumbini



This year, the ICOMOS Annual General Assembly, the Advisory Committee meetings, and the Scientific Symposium will take place in Lumbini, Nepal, from 11 to 19 October 2025, hosted by ICOMOS Nepal. Registration is now open, and the call for abstracts has been extended until May 26.

However, for some ICOMOS Committees and Symposium presenters, the cost of traveling to Nepal is simply unaffordable. As 2025 marks the 60th anniversary of ICOMOS, with special events planned to celebrate this milestone, we want to ensure that as many Committees as possible are represented. We are therefore launching a fundraising effort to support those Committees and Symposium presenters who would otherwise not be able to participate. Every contribution helps — even one euro can make a difference!

If you would like to help, you can donate via PayPal. Please make sure to indicate “2025 AGA donation” in the payment subject.

Thank you very much for your generosity and support.

More information:

<https://icomosaga2025.checkout.com.np/>

KOMISJE

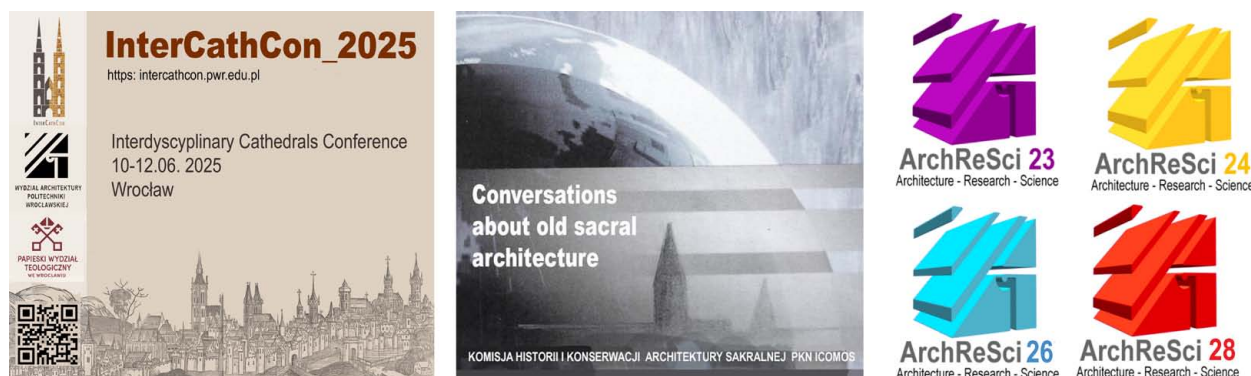
Plany działań Komisji Historii i Konserwacji Architektury Sakralnej PKN ICOMOS od 2025 roku

Komisja Historii i Konserwacji Architektury Sakralnej PKN ICOMOS została utworzona w 2006 roku i od tej pory działa realizując różnego rodzaju przedsięwzięcia.

Sprawozdania:

<https://icomos-poland.org/pl/struktura-organizacyjna/komisja-historii-architektury-sakralnej.html>

Zadaniem komisji jest organizowanie spotkań, dyskusje na temat rozwiązywania problemów konserwatorskich oraz wymiana poglądów na temat zabytkowej architektury sakralnej i jej użytkowania.



Większość planowanych od 2025 roku działań komisji jest związana z trzema cyklicznymi zdarzeniami, organizowanymi stacjonarnie i online.

Pierwsze z nich to międzynarodowe konferencje Interdisciplinary Cathedrals Conference, związane z ecclesia cathedralis i organizowane przez Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej oraz Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu. Pierwsza edycja odbędzie się we Wrocławiu w dniach 10-12. 06. 2025. W InterCathCon_2025 weźmie udział 55 referentów polskich i zagranicznych, przewidywana liczba uczestników stacjonarnych i online to około 150 osób. Wśród zarejestrowanych uczestników są naukowcy z Polski, Włoch, Niemiec, Austrii, Ukrainy i Turcji. Przygotowywana jest również wystawa pt.: Sacrum -profanum- sacrum. Program konferencji, abstrakty i lista referentów jest dostępna: https://intercathcon.pwr.edu.pl/?page_id=195

Cykl konferencji InterCathCon przewidziany jest jako platforma wymiany doświadczeń między badaczami, konserwatorami i właścicielami. Stąd jednej strony patronat Generalnego Konserwatora Zabytków, Bożeny Jadwigi Żelazowskiej i z drugiej - Przewodniczącego Rady d.s. Kultury i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Konferencji Episkopatu Polski, ks. bp prof. Michała Janochy.

W czasie konferencji, w dniu 11 .06. 2025 roku o godzinie 16.00 odbędzie się zebranie Komisji Historii i Konserwacji Architektury Sakralnej PKN ICOMOS. Na niej zostanie uaktualniona lista członków o raz zostanie przedstawiony terminarz przyszłych działań.

Drugi rodzaj planowanych aktywności komisji jest związany z cyklem międzynarodowych konferencji ArchReSci (Architecture-Research-Science). Ich celem jest prezentacja najnowszych metod, technik i sposobów prowadzenia badań w szeroko rozumianej dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Patrz: <http://archresci.pwr.edu.pl>

Przedmiotem przedstawianych referatów jest również architektura sakralna. Odbyły się dwie konferencje tego typu. W 2023 roku wygłoszono 37 referatów, ogółem w konferencji wzięło udział 80 uczestników, a w 2024 roku zakwalifikowano 80 wystąpień a uczestniczyło w niej 150 osób. Następną planowana jest w 2026 roku.

Komisja zamierza także powrócić do cyklicznych spotkań pt.: Rozmowy o dawnej architekturze sakralnej (Conversations about old sacral architecture). Tematem pierwszego seminarium w 2025 roku będą wyniki projektu badawczego Archi_Krzeszów, realizowanego przez pracowników i studentów czterech uczelni: politechnicznych wydziałów architektury z Wrocławia, Warszawy i Gdańska oraz z uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Celem projektu była analiza architektury, układu przestrzennego, komunikacji, rozwiązań inżynierskich, ogrodów i kontekstu krajobrazowego dawnego opactwa cysterskiego w Krzeszowie.

Dyskusja na temat przyszłych działań Komisji Historii i Konserwacji Architektury Sakralnej PKN ICOMOS odbędzie się , jak wspomniano, w dniu 11.06. 2025 roku o godzinie 16.00. Będzie można wziąć w niej udział stacjonarnie lub online. Dokładniejsze informacje i linki do spotkań zostaną udostępnione tydzień przed spotkaniem na stronie komisji i w materiałach konferencji:

<https://intercathcon.pwr.edu.pl>

W razie pytań prosimy o kontakt mailowy na adres eluzyniecka@gmail.com

Ewa Łuzyniecka

Konferencje

XXXII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu Sztuki Ogrodowej i Dendrologii Historycznej: Zmienność krajobrazu – tradycja i innowacyjność
Kraków, 24-25.10.2025 r.



Zapraszamy do udziału w kolejnej XXXII międzynarodowej konferencji naukowej na temat: Zmienność krajobrazu – tradycja i innowacyjność , która odbędzie się 24-25 października 2025 roku. Rejestracja dla prelegentów i słuchaczy została już uruchomiona!

Celem konferencji będzie podjęcie dyskusji związanej ze zmianami zachodzącymi w krajobrazach ze szczególnym odniesieniem do struktur zabytkowych. Międzynarodowe grono prelegentów poruszy zagadnienia związane z tematami:

- konserwatorskimi,
- ekologicznymi,
- planistycznymi, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji i innowacyjności, szczególnie w dobie dostosowań obiektów do nowych uwarunkowań środowiskowych (zmiany klimatu, nowe technologie i dopuszczalność ich stosowania w obiektach zabytkowych).

Zagadnienia podejmowane podczas obrad XXXII międzynarodowej konferencji naukowej dotyczą:

- dziedzictwa kulturowego,
- ekologii rozwiązań opartych projektowaniu,
- sztuce ogrodowej,
- systemów środowiskowych podejmowanych w poszczególnych krajach.

Więcej informacji na stronie:

<https://konferencjaogrodowa.pk.edu.pl/xxxii-miedzynarodowa-konferencja-naukowa-z-cyklu-sztuki-ogrodowej-i-dendrologii-historycznej-zmienosc-krajobrazu-tradycja-i-innowacyjnosc/>

10. międzynarodowa konferencja naukowa „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni” Gdynia, 18-20 września 2025 r.



Przypominamy, że PKN ICOMOS jest patronem 10. międzynarodowej konferencji naukowej „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni”. Jej tematyka koncentrować będzie się na zagadnieniach związanych z ochroną i zarządzaniem zabytkowymi zespołami modernistycznymi. Choć modernistyczne śródmieście Gdyni jest w skali światowej centrum unikatowym, to pod niektórymi względami jest podobne do innych istniejących zespołów historycznych. Gdynię można porównać z kilkoma wyjątkowymi miastami i zespołami zabudowy modernistycznej, należy też do niewielkiej grupy nowoczesnych miast portowych, wyróżniających się wyjątkowymi walorami kulturowymi. Okazja, żeby przyrzeć się tym zagadnieniom bliżej nadarzy się w Gdyni już we wrześniu!

Zaproszenie na jubileuszową konferencję przyjęli specjaliści z miast Gdyni pokrewnych, wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO takich jak Chandigarh (prof. Deepika Gandhi – dyrektor LeCorbusier Centre, Chandigarh Architecture Museum, Jeanneret Museum), Brasilia (prof. Eduardo Pierrotti Rossetti z Wydziału Architektury i Urbanistyki Uniwersytetu w Brasilii) oraz Tel Aviv (dr arch. Jeremie Hoffmann – dyrektor Wydziału Ochrony Zabytków Miasta Tel Awiw-Jafa). Keynote speakerem zgodził się też zostać prof. Edward Denison, reprezentujący The Bartlett School of Architecture, University College London w Wielkiej Brytanii.

Obrady mają charakter otwarty i odbywać się będą w języku polskim i angielskim z tłumaczeniem symultanicznym. Ze względów organizacyjnych, słuchacze proszeni są o przesłanie zgłoszenia udziału w konferencji.

Zapiski i formularze zgłoszeniowe będą dostępne już od 1 czerwca na stronie:

www.modernizmgdyni.pl oraz www.gdynia.pl/modernizm

Zapraszamy!

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Kultura – sztuka – kreatywność”
On-line, 14.06.2025 r. godz. 9.00 – 16.00



II OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA KULTURA – SZTUKA – KREATYWNOŚĆ



W imieniu Center for American & European Studies pragnę serdecznie zaprosić Państwa do czynnego i biernego udziału w II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. “Kultura – sztuka – kreatywność” Konferencja odbędzie się w sobotę 14 czerwca 2025 między 9:00 a 16:00 w formie online na platformie Microsoft Teams.

Chcesz wystąpić z prezentacją na konferencji jako prelegent ? Zgłoś abstrakt swojej prezentacji **do 3 czerwca 2025 roku.**

Chcesz uczestniczyć w konferencji jako słuchacz ? Zarejestruj się **do 8 czerwca 2025 roku.**

Więcej informacji o konferencji (w tym formularze rejestracji) znajdziesz pod linkiem:

<https://www.cfasofficial.com/pl/konferencje/ii-ogolnopolska-konferencja-naukowa-kultura-sztuka>

**Konferencja „Konserwacja i Restauracja Malowideł Ściennych” 2025
Kraków, Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki, 20-21.11.2025 r.**

Szanowni Państwo,

w związku z docierającymi do nas informacjami, że ogłoszenie o organizowanej przez nas konferencji nie do wszystkich dotarło, albo nie dotarło na czas, przedłużamy termin zgłaszania abstraktów wystąpień i posterów do końca maja!



20-21 XI 2025 r.
Aula Akademii Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie

KONSERWACJA I RESTAURACJA MALOWIDEŁ ŚCIENNYCH

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA
pamięci profesorów Marii Ostaszewskiej
i Władysława Zalewskiego, w 75-lecie
Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

**PRZEDŁUŻONY TERMIN ZGŁASZANIA
ABSTRAKTÓW WYSTĄPIEŃ I POSTERÓW!**

ODWIEDZ NAS NA:
instagram.com/wk.krakow/
facebook.com/WKIRDSKrakow
wk.asp.krakow.pl

 Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki
w Krakowie
Wydział Konserwacji
i Restauracji Dzieł Sztuki

 Sekcja Konserwacji
Dzieł Sztuki
Ochrony
Krakowskiego

 KON-TAKT

Wszystkie pozostałe wytyczne pozostają bez zmian i znajdują się na stronie konferencji:

<https://wk.asp.krakow.pl/2025/03/30/konferencja-konserwacja-i-restauracja-malowidel-sciennych-2025/>

Tam też znajdziecie Państwo formularz zgłoszeniowy, również dla tych, którzy mają zamiar uczestniczyć wyłącznie biernie.



The poster features a black and white photograph of a large crowd of people gathered in front of a building under construction. Overlaid on the image is the text 'ODBUDOWANE' in large, bold, white letters. To the right, on a red background, is the text 'konferencja naukowa o fenomenie tzw. polskiej szkoły konserwatorskiej' and 'CALL FOR PAPERS!' in large white letters. Below this, there is a handwritten-style note: 'ZGŁOSZENIA DO 08 CZERWCA !!!' and 'Zgłoszenia do 25 maja 2025'. At the bottom right, there are logos for the organizing institutions: Wydział Architektury, Muzeum Gdańskie, and the City of Gdańsk.

Szanowni Państwo,

w imieniu organizatorów – Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej, Biura Architekta Miasta Gdańska i Muzeum Gdańskie – chcielibyśmy ponownie zaprosić Państwa na ODBUDOWANE, konferencję naukową o fenomenie tzw. polskiej szkoły konserwatorskiej, która odbędzie się w dniach 1-2 września w Gdańsku. Ostateczny termin zgłoszeń wydłużony został do 8 czerwca – ogłoszenie wyników naboru mamy nadzieję opublikować do końca tego miesiąca. Udział w konferencji jest bezpłatny – nie pokrywamy jednak kosztów noclegów.

Na potrzeby dyskusji w ramach konferencji postanowiliśmy zaproponować cztery podstawowe bloki tematyczne obejmujące różne zagadnienia fenomenu powojennej odbudowy zespołów staromiejskich w formach historycznych:

1. podstawy teoretyczne stojące za odbudową;
2. fenomen powojennej odbudowy zespołów staromiejskich w Polsce;
3. dziedzictwo powojennej odbudowy;
4. inne formy odbudowy.

Szerszy opis wymienionych bloków tematycznych, jak i samej konferencji znajdziecie Państwo już w samym Call for Papers, który opublikowany został m.in. na naszym facebookowym profilu – link poniżej.

Serdecznie zapraszamy!

Adres formularza zgłoszeniowego:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc7eOrEkoYBvIGmfsJRgS5ANiJfj0eIDeui9i0m1fUvYxtQQDQ/viewform>

Treść całości Call for Papers (profil konferencji na Facebooku):

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=664267582803623&set=a.664262419470806>

„Herstoria muzealnictwa w Polsce. Narracje muzealniczek”. II etap konferencji naukowej



Muzeum Łazienki Królewskie zaprasza 16-17 października 2025 r. na drugą edycję interdyscyplinarnej konferencji naukowej, która tym razem odbędzie się pod tytułem „Herstoria muzealnictwa w Polsce. Narracje muzealniczek”. Wydarzenie zostało objęte patronatem ICOM Polska.

„To bardzo ważne, aby kobiety stawiały czoło swojej historii i swej obecnej sytuacji, nie uciekając się do wymówek i wychwalania przeciętności” - Linda Nochlin.

Zapraszamy przedstawicielki i przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych do udziału w dyskusji o roli kobiet w rozwoju muzeów. Proponujemy m.in. następujące obszary badawcze:

- Biografie i doświadczenia muzealniczek;
- Krytyka feministyczna;
- Wystawy i projekty związane ze sztuką feministyczną;
- Osiągnięcia kobiet w różnych obszarach muzealnictwa;
- Badaczki i ich spojrzenia wobec muzealnictwa, muzeologii, muzeów;
- Feministyczne perspektywy w muzealnictwie;
- Kobięce narracje i interpretacje w perspektywie muzealnictwa;
- Herstoria jako impuls do rozważań o zmieniającym się społecznym świecie muzealnictwa.

Celem interdyscyplinarnej konferencji naukowej „Herstoria muzealnictwa w Polsce. Narracje muzealniczek” jest rozwijanie pola do wymiany badań, myśli i koncepcji wokół herstorii polskiego muzealnictwa, z uwzględnieniem wielu perspektyw i różnych kompetencji, bez względu na charakter gromadzonych zbiorów.

Czekamy na wystąpienia z różnych dyscyplin naukowych, bazujące na wielu paradygmatach i koncepcjach metodologicznych, istotne nie tylko ze względu na konferencję, lecz także na planowane publikacje pokonferencyjne. Prezentacje doświadczonych badaczek i badaczy uzupełnią wystąpienia studentek, studentów, doktorantek i doktorantów, których również zachęcamy do udziału w konferencji.

Zapraszamy do przysyłania zgłoszeń do 30 czerwca 2025 r. na adres: muzealniczki@lazienki-krolewskie.pl
W treści należy zamieścić: imię i nazwisko, tytuł referatu, afiliację, abstrakt (maksymalnie 1500 znaków ze spacjami), numer telefonu i adres e-mail. Program obrad i informacje organizacyjne zostaną rozesłane mailowo. Nie pobieramy opłaty konferencyjnej. Konferencja odbędzie się w języku polskim.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/aktualnosci/herstoria-muzealnictwa-w-polsce-narracje-muzealniczek>

Wystawy i Wydarzenia

20 lat Parku Mużakowskiego na Liście światowego dziedzictwa UNESCO



28 maja w Parku Mużakowskim, wspólnie z partnerami z Polski i Niemiec, uczciliśmy jubileusz wpisania parku na Listę światowego dziedzictwa UNESCO. To święto trwającej już od ponad trzech dekad współpracy na rzecz ochrony i rozwoju tego wyjątkowego miejsca oraz okazja do odznaczenia osób szczególnie zasłużonych dla ochrony dziedzictwa. W wydarzeniu wzięli udział ministra kultury i dziedzictwa narodowego Hanna Wróblewska oraz pełnomocnik rządu federalnego Niemiec ds. kultury i mediów dr Wolfram Weimer.

Krajobraz, który łączy

Stworzony w XIX wieku przez księcia Hermanna von Pücklera-Muskau Park Mużakowski to prawdziwe arcydzieło sztuki ogrodowej, które harmonijnie łączy przyrodę i architekturę w ramach malarskiej, poetyckiej wizji. Pomimo zniszczeń wojennych, dzięki konsekwentnym działaniom konserwatorskim Park odzyskał dawny blask. Fundamentem tego sukcesu jest polsko-niemiecka współpraca, która została zapoczątkowana w 1989 roku i od ponad trzech dekad przynosi efekty w jego ochronie oraz rozwoju. W 2004 roku Park Mużakowski został uznany za wspólne dziedzictwo Polski i Niemiec – wpisano go na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Program jubileuszu

Obchody jubileuszu wpisu parku na Listę światowego dziedzictwa UNESCO rozpoczęły się o godz. 12:00 konferencją prasową w Oranżerii. Następnie uczestnicy spotkali się w sali koncertowej Nowego Zamku, gdzie o godz. 15:00 odbyła się uroczysta gala z udziałem przedstawicieli polskich i niemieckich instytucji kultury i władz samorządowych.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/05/28/20-lat-parku-muzakowskiego-na-liscie-swiatowego-dziedzictwa-unesco/>



europana COMMON EUROPEAN DATA SPACE FOR CULTURAL HERITAGE

EUROPEANA 2025

Preserve, Protect, Reuse

11 - 12 June 2025 | Hybrid

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

Patronat polskiej prezydencji w Radzie UE
Patronage of the Polish presidency of the Council of the EU
Patronage de la présidence polonaise du Conseil de l'UE

National Institute of Cultural Heritage

POLIN Museum of the History of Polish Jews

Funded by the European Union

Title: Europeana 2025 collage. This collage is composed of three images. Check our event's page for detailed attribution. Creator: Ana Moreno Date: 2025
Institution: Europeana Foundation

Informujemy, że w dniach 11 i 12 czerwca 2025 roku w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN odbędzie się szósta edycja konferencji Europeana, pod hasłem „Preserve, Protect, Reuse”. Wydarzenie poświęcone jest cyfrowemu dziedzictwu kulturowemu i organizowane jest pod patronatem Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, w partnerstwie i współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowym Instytutem Dziedzictwa oraz Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

Tegoroczna edycja Europeany odbędzie się w formule hybrydowej i zgromadzi około 800 profesjonalistów, studentów oraz decydentów politycznych z całej Europy. W trakcie wydarzenia będziemy wspólnie rozmawiać o ochronie, zachowaniu i ponownym wykorzystaniu dziedzictwa kulturowego w dobie cyfrowej transformacji.

W programie wydarzenia znajdą się m.in.:

- prelekcje i warsztaty,
- panele dyskusyjne,
- Forum Polityczne z udziałem przedstawicieli instytucji europejskich i wiele więcej!

Agendę Europeany znajdziecie na stronie Organizatora.

Konferencja stanowi również ważny element promocji kandydatury Polski do Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO pod hasłem „United for the Protection of Heritage”, podkreślając nasze zaangażowanie w międzynarodową współpracę w dziedzinie dziedzictwa.

Europeana 2025 będzie prowadzona w języku angielskim.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/05/06/ruszyla-rejestracja-na-europeane-2025/>



Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie zaprasza do udziału w cyklu bezpłatnych szkoleń poświęconych ochronie, utrzymaniu i świadomej modernizacji zabytkowych domów drewnianych. Projekt „Domy drewniane na co dzień i w remoncie” został przygotowany we współpracy z Oddziałem Terenowym Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie. Skierowany jest do właścicieli oraz użytkowników historycznych budynków drewnianych.

Cykl będzie realizowany od maja do grudnia 2025 roku, w formule comiesięcznych spotkań prowadzonych przez doświadczonych specjalistów: Agnieszkę Mielnik, Agnieszkę Kozłowską oraz Dominika Mączyńskiego.

Podczas wykładów uczestnicy dowiedzą się m.in.:

- jak dbać o konstrukcję i wykończenie drewnianych domów,
- które prace można wykonać samodzielnie, a które wymagają pomocy specjalisty,
- jak modernizować budynek z poszanowaniem jego wartości historycznych,
- jak dobrać materiały konserwatorskie,
- jak poradzić sobie z wilgocią, grzybami czy szkodnikami,
- jakie procedury administracyjne obowiązują przy remontach oraz jak ubiegać się o dotacje.

Szkolenia będą stanowić okazję do poznania historii i charakterystycznych cech letniskowego stylu architektonicznego tzw. linii otwockiej – unikalnego zjawiska kulturowego regionu podwarszawskiego. Inauguracyjne spotkanie odbyło się 8 maja 2025 roku w Domu Nauki i Sztuki / Willi Frankówka w Józefowie. Tematem pierwszego wykładu było „Przekształcenie zabytków drewnianych. Wpływ remontu i przebudowy oraz zmiany funkcji na wartości zabytkowe. Teoria i praktyka działań przy zabytku”.

Projekt został przygotowany przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie, we współpracy z Oddziałem Terenowym Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie oraz Stowarzyszeniem Właścicieli, Mieszkańców i Miłośników Domów Drewnianych na Linii Otwockiej. Partnerem projektu jest Dom Nauki i Sztuki/Willa Frankówka, Miejski Ośrodek Kultury w Józefowie, Miasto Otwock, Miasto Józefów, Starostwo Powiatu Otwockiego, Dzielnica Wawer m. st. Warszawy.

Kolejne spotkanie „Konstrukcje w historycznych budynkach drewnianych na linii otwockiej”.

zostanie poprowadzone przez Panią Agnieszkę Mielnik, w dniu 5 czerwca 2025 r. w godz. 17.30 – 19.30

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/05/07/cykl-szkolen-o-zabytkowej-architekturze-drewnianej-w-podwarszawskich-miejscowosciach/>



W tym roku ogólnopolskie obchody Europejskich Dni Archeologii rozpoczną się oficjalnie 10 czerwca na Ostrowie Lednickim — miejscu o szczególnym znaczeniu dla badań nad początkami państwa polskiego. To właśnie tam spotkamy się, by wspólnie zastanowić się nad rolą archeologii w odkrywaniu naszych najdawniejszych dziejów.

Wystawy, wykłady, warsztaty terenowe, pikniki rodzinne, spacer archeologiczny, a także możliwość zajrzenia za kulisy pracy badaczy – to tylko niektóre z atrakcji, jakie przygotowują w ramach EDA muzea, instytuty, uczelnie i stowarzyszenia z całej Polski.

Tegoroczna edycja nabiera szczególnego znaczenia – wpisuje się w jubileusz 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego. To wyjątkowa okazja, by poprzez materialne ślady przeszłości lepiej zrozumieć, jak kształtowała się tożsamość średniowiecznej Polski.

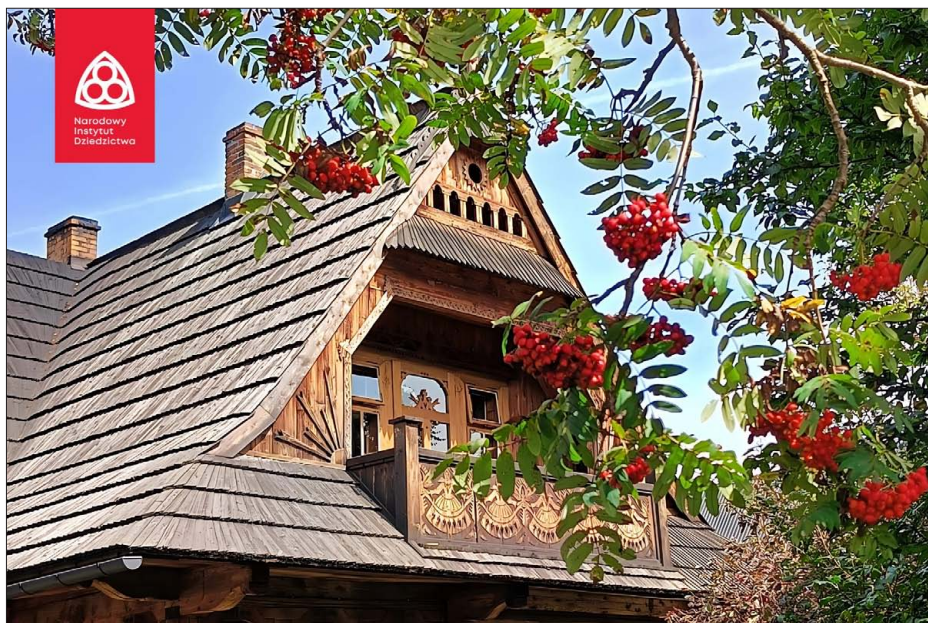
Nieprzypadkowo wybór miejsca inauguracji padł na Ostrów Lednicki – pomnik historii i jedno z najważniejszych stanowisk archeologicznych w kraju. Relikty wczesnopiastowskiego grodu i zespołu pałacowo-sakralnego, które wielu badaczy wiąże z chrztem Mieszka I, stanowią kluczowy punkt opowieści o narodzinach polskiej państwowości.

To właśnie tutaj, 10 czerwca, odbędzie się uroczysta inauguracja Europejskich Dni Archeologii 2025. W programie m.in. spotkanie poświęcone stanowiskom z epoki Piastów, rozmowy o popularyzacji archeologii oraz prezentacja wniosków płynących z dotychczasowych edycji EDA. Zapraszamy także na archeologiczny spacer po Wczesnopiastowskiej Rezydencji. Współorganizatorem i gospodarzem wydarzenia jest Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/05/22/inauguracja-europejskich-dni-archeologii-2025-na-ostrowie-lednickim/>

Dołącz do 3. edycji Dni Architektury Drewnianej!



W dniach 23-24 sierpnia oraz 30-31 sierpnia odbędzie się 3. edycja Dni Architektury Drewnianej (#DAD) – wydarzenia poświęconego promocji i popularyzacji dziedzictwa drewnianej architektury. Jego główną ideą jest bezpłatne udostępnianie zabytkowych obiektów drewnianych szerokiej publiczności przez ich właścicieli, użytkowników i opiekunów. To okazja, aby zajrzeć do miejsc, które na co dzień pozostają niedostępne.

Dni Architektury Drewnianej (#DAD) to ogólnopolskie wydarzenie o charakterze edukacyjno-popularyzatorskim, skierowane do wszystkich, którym bliskie jest dziedzictwo architektury drewnianej. W trakcie święta odbywają się prelekcje, wykłady, oprowadzania kuratorskie, a także prezentacje dobrych praktyk. Wszystko po to, aby inspirować, edukować i wzmacniać kompetencje użytkowników, właścicieli oraz opiekunów drewnianych obiektów.

Zgłoś swój obiekt do DAD 2025!

Zapraszamy właścicieli, użytkowników i opiekunów obiektów drewnianych do udziału w tegorocznej edycji wydarzenia. Aby Twój obiekt znalazł się na liście miejsc udostępnianych w ramach Dnia Architektury Drewnianej 2025, wystarczy wypełnić formularz rejestracyjny:

https://rejestracja.nid.pl/dad_2025_udostepnienie_obiektu

Zgłoszenia przyjmujemy do 30 czerwca 2025 roku.

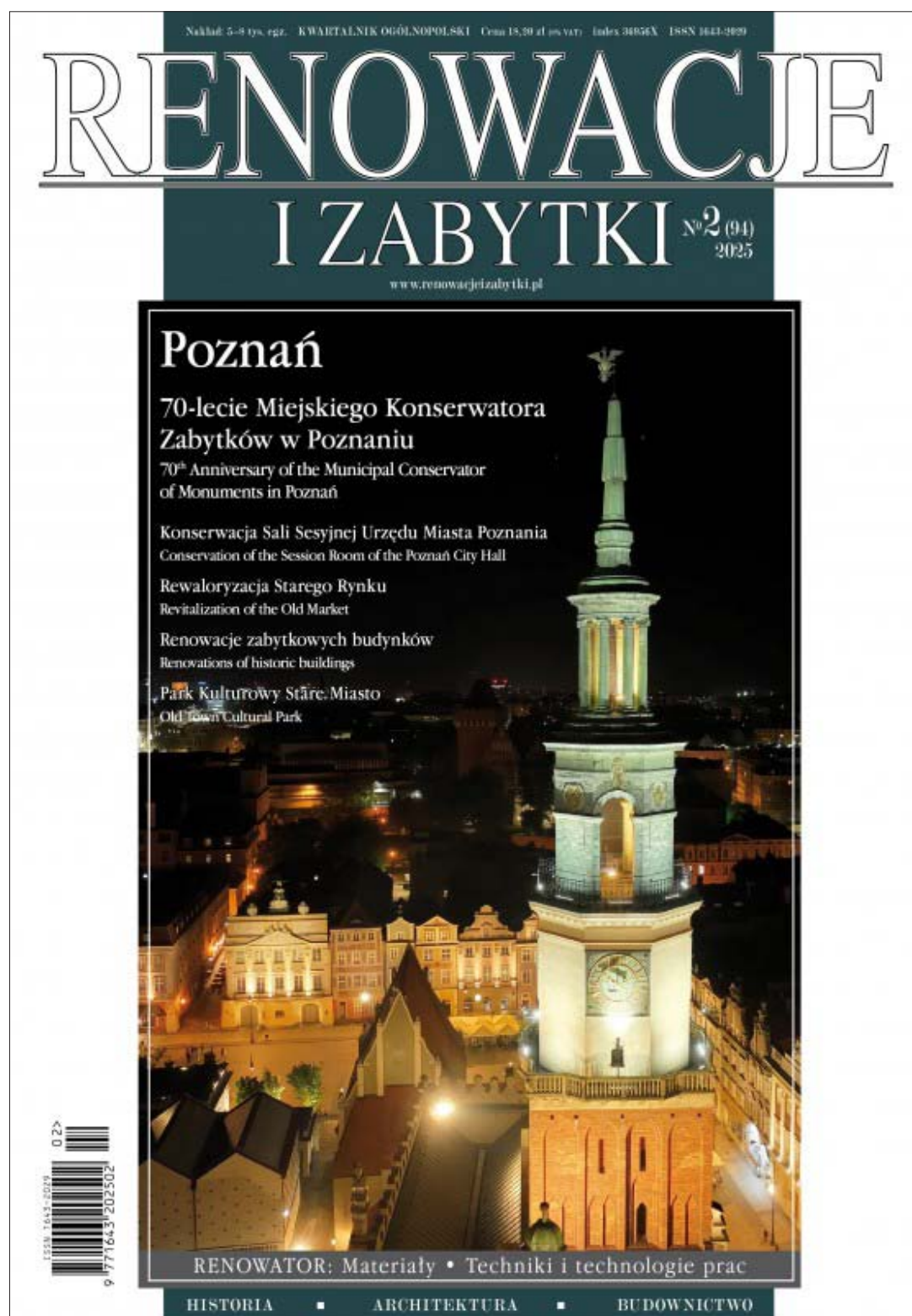
Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/05/20/dolacz-do-3-edycji-dad/>

PUBLIKACJE

Renowacje i Zabytki 2/2025

Zachęcamy do zapoznania się z najnowszym numerem kwartalnika.



Więcej informacji na stronie:

<https://renowacjeizabytki.pl/wydanie/Renowacje-i-Zabytki-22025,11438>

Zabytkowy most z 1928 roku może trafić na Listę Pomników Historii



Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej wystąpił o wpisanie zabytkowego mostu w Maurzycach na krajową Listę Pomników Historii Prezydenta RP. GDDKiA przyłączyła się do tych działań, które są wstępem do umieszczenia rewolucyjnego obiektu na elitarnej liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Most w Maurzycach, liczący 27 m długości i 6,8 m szerokości, na niewielkiej rzece Słudwi opodal Łowicza (trasa Warszawa - Poznań), to absolutny unikat inżynierii drogowej. Pierwszy na świecie spawany most drogowy projektu wybitnego polskiego inżyniera, prof. Stefana Bryły.

Konstrukcja, która powstała w 1928 roku, była prawdziwą rewolucją techniczną na owe czasy, budząc podziw inżynierów z całego świata, którzy tłumnie przyjeżdżali zwiedzać nowy obiekt. Dzięki rozwiązaniom prof. Bryły (spawanie w miejsce powszechnego wówczas nitowania), udało się zmniejszyć masę konstrukcji z 70 do 56 ton. Dla gospodarki rozwijającego się kraju oznaczało to niebywałe oszczędności zarówno materiałów, jak i czasu.

Przeprawa została poważnie uszkodzona podczas II wojny światowej. Po wojnie została wyremontowana i służyła kierowcom do późnych lat 70., kiedy ze względu za zbyt małą przepustowość została wycofana z eksploatacji.

Dziś można ją oglądać, podróżując tzw. „starą trasą” z Warszawy do Poznania (DK92). Usytuowana jest około 4 km za Łowiczem, jadąc w kierunku Poznania.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.portalsamorzadowy.pl/inwestycje/zabytkowy-most-z-1928-roku-moze-trafic-na-liste-unesco,611167.html?mp=promo>



Narodowy Instytut Dziedzictwa ogłasza wyniki naboru gmin do Projektu Partnerskiego „Dziedzictwo kulturowe w rewitalizacji”, realizowanego w ramach Projektu „Centra Kompetencji ds. Rewitalizacji w Narodowym Instytucie Dziedzictwa” (Działanie 1), dofinansowanego ze środków Programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich na lata 2021-2027.

Projekt Partnerski „Dziedzictwo kulturowe w rewitalizacji” to indywidualne merytoryczne wsparcie eksperckie świadczone w ramach długoterminowej współpracy partnerskiej wybranym 16 gminom w kraju. Wsparcie to kierowane jest do gmin prowadzących rewitalizację z uwzględnieniem potencjału dziedzictwa kulturowego i jego znaczenia dla przewyższania negatywnych zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, występujących na obszarach zdegradowanych.

Planowanymi efektami realizacji Projektu Partnerskiego są:

- identyfikacja i rozpoznanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w celu najbardziej efektywnego wykorzystania jego potencjału na etapie programowania i wdrażania rewitalizacji;
- programowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniających materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe oraz projektów dotyczących ochrony oraz adaptacji zabytków do zmian klimatu;
- rozpoznanie i wykorzystanie materialnego oraz niematerialnego dziedzictwa kulturowego w projektach dotyczących zwiększenia kompetencji mieszkańców obszarów rewitalizacji; m. in. na etapie konsultacji społecznych czy wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia społecznego, w takich formach jak: miejsca aktywności lokalnej (MAL), kawiarnie sąsiedzkie itp.;
- wzmacnianie zaangażowania społecznego w procesy rewitalizacji w zakresie związanym z materialnym i niematerialnym dziedzictwem kulturowym poprzez jego identyfikację oraz rozpoznanie z udziałem interesariuszy rewitalizacji w ramach działań obejmujących szeroko rozumianą partycypację społeczną, w szczególności: konsultacje społeczne, debaty, spaceracje badawcze, warsztaty.

W ramach naboru do Projektu Partnerskiego wpłynęły 44 formularze zgłoszeniowe przesłane przez: 13 gmin miejskich, 17 miejsko-wiejskich i 14 miast na prawach powiatu. Komisja ds. naboru oceniła wszystkie zgłoszenia według kryteriów formalnych i merytorycznych określonych w regulaminie naboru opublikowanym na stronie NID: <https://nid.pl/2025/02/13/nabor-gmin-do-projektu-partnerskiego/>

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/04/29/rozstrzygnięcie-naboru-gmin-do-projektu-partnerskiego-dziedzictwo-kulturowe-w-rewitalizacji/>

W poszukiwaniu zrównoważonego światła – badania nad optymalizacją iluminacji zabytków - projekt pilotażowy naukowców z Politechniki Wrocławskiej i Politechniki Warszawskiej.



WIDOK DZIENNY



ILUMINACJA WARIANT A



ILUMINACJA WARIANT B



ILUMINACJA WARIANT C



ILUMINACJA WARIANT D



ILUMINACJA WARIANT E

Celem prowadzonych badań jest opracowanie zasad zrównoważonego oświetlenia obiektów zabytkowych, które pozwolą wzmocnić ich nocną obecność bez konieczności zwiększania zużycia energii. Projekt koncentruje się na sposobach kształtowania światła, które wpływają na postrzeganie i odbiór iluminowanych obiektów – zarówno pod względem estetycznym, jak i funkcjonalnym.

W ramach badania analizowane są reakcje wzrokowe odbiorców z wykorzystaniem technologii śledzenia ruchu gałek ocznych (eye-tracking), a także opinie osób uczestniczących w ocenie różnych, specjalnie przygotowanych, teoretycznych wariantów wizualizacji. Istotnym elementem projektu jest porównanie preferencji ekspertów zajmujących się dziedzictwem i projektowaniem oświetlenia z opiniami nieprofesjonalistów, czyli szerokiej grupy odbiorców.

Serdecznie zapraszamy do udziału w badaniu ankietowym, które stanowi ważną część tego projektu. Udział zajmuje do 10 minut i może wziąć w nim udział absolutnie każdy – nie jest wymagana żadna specjalistyczna wiedza.

Ważne: podczas wypełniania ankiety prosimy o oglądanie przykładów w ciemnym pomieszczeniu, najlepiej na ekranie komputera.

<https://forms.gle/bTamL278aqtETmet7>

Wyniki pomogą wypracować rozwiązania, które nie tylko podniosą jakość nocnego krajobrazu kulturowego, ale także ograniczą niepotrzebną emisję światła. Projekt stanowi również punkt wyjścia do rozwoju inteligentnych, energooszczędnych systemów iluminacji z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji.

Autorzy badania:

mgr inż. arch. Bartosz Kuczyński, dr hab. inż. arch. Marta Rusnak, dr hab. inż. Rafał Krupiński, prof. PW, prof. dr hab. inż. Wojciech Żagan

Kontakt:

marta.rusnak@pwr.edu.pl rafal.krupinski@pw.edu.pl

Powołaliśmy dyrektora Teatru Wielkiego - Opery Narodowej



Boris Kudlička

Scenograf, architekt i projektant. Od 1995 r. jest związany z Teatrem Wielkim - Operą Narodową. Absolwent scenografii w Katedrze Projektowania Scenografii i Kostiumu na Wydziale Teatralnym Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie oraz Akademii Sztuk Pięknych w Groningen. W latach 2011-2013 był wykładowcą na Wydziale Scenografii Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Rozpoczęta w 1999 r. współpraca z Mariuszem Trelińskim zaowocowała realizacją scenografii do kilkunastu tytułów operowych, w tym m.in. „Madame Butterfly”, „Król Roger”, „Otello”, „Don Giovanni”, „Oniegin”, „Orfeusz i Eurydyka”, „Tristan i Izolda”, „Borys Godunow”, „Traviata” czy „Latający Holender”. Współpracował z czołowymi teatrami operowymi na świecie, m.in. z Metropolitan Opera w Nowym Jorku, Royal Opera House w Londynie, Staatsoper Berlin, Washington Opera, Los Angeles Opera, San Francisco Opera, Theater an der Wien, Tokyo Bunka Kaikan oraz Operą Królewską w Sztokholmie i w Kopenhadze. Do realizacji swoich projektów operowych zapraszali go światowej sławy reżyserzy, m.in. Keith Warner, Amon Miyamoto i Dale Duisung.

Ważne miejsce w jego twórczości zajmuje też działalność wystawiennicza i projektowa. Laureat wielu nagród i wyróżnień. Dwukrotnie uhonorowano go słowacką Nagrodą Teatralną Dosky oraz Złotym Medalem na Praskim Quadriennale. W 2005 r. został odznaczony Brązowym, w 2015 r. – Srebrnym, zaś w 2025 r. - Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Więcej informacji na stronie:

https://www.gov.pl/web/kultura/powolalismy-dyrektora-teatru-wielkiego---opery-narodowej?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR42FmpWXCJ3CgA7mhrIB6N1xhV3KoGSQw7jXBy0GxrzTonFp-rzCPvph-AlmQ_aem_nOe6kmlzJEUeCbG87j5mug

In Memoriam

Wojciech Jankowski – Nestor służby konserwatorskiej



29 kwietnia zmarł Wojciech Jankowski, l.97, architekt, niezwykle zasłużony pracownik służby konserwatorskiej w drugiej połowie XX w. Absolwent architektury Politechniki Warszawskiej, po krótkim stażu w pracowni projektowej był inspektorem Wydziału Architektury Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków w Ministerstwie Kultury i Sztuki, nadzorującym prace Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków. W ciągu niemal 20 lat na tym stanowisku zyskał ogromną znajomość zabytków w kraju i poznał większość osób zajmujących się ich ochroną. Szczególnie interesował się ochroną zabytków drewnianych i techniki. W latach 60.ych współdziałał z Komisją opracowującą program tworzenia muzeów budownictwa ludowego, który - jako jeden z nielicznych w okresie PRL- został skutecznie wdrożony. W latach 70-yh został pracownikiem Działu Architektury Ośrodka Dokumentacji Zabytków, którego dyrektorem został w 1975 r. prof. Wojciech Kalinowski. Z jego inicjatywy podjęto prace nad pełną ewidencją zabytków, której podstawowym formularzem stała się tzw. Karta biała. Zaprojektowali ją: Andrzej Olszewski, Wojciech Jankowski i Jerzy Kalicki. Schemat Karty stał się podstawowym dokumentem (po adaptacji) wdrażanym w pracach nad ewidencją zabytków z różnych dziedzin. Jej uzupełnieniem był tzw. spis fiszkowy, publikowany w kolejnych tomach wojewódzkich. Realizacją ewidencji przygotowywanej przez biura dokumentacji i urzędy konserwatorskie, kontrolą jej jakości i opracowaniem dla potrzeb wydawniczych zajmował się Dział Architektury ODZ, którego Wojciech Jankowski był filarem do 1994 r., a w następnych latach w pierwszej dekadzie XXI w. współpracownikiem i konsultantem. Był niezwykle skromnym, cenionym i lubianym w środowisku, którego misją i pasją była ochrona dziedzictwa kulturowego.

Marek Konopka

Zachęcamy do odwiedzania naszych profili:

Facebook: gdzie publikujemy istotne informacje zarówno krajowe jak i międzynarodowe, związane bezpośrednio z ochroną zabytków. Na profilu zamieszczamy również informacje dotyczące naszej działalności.

Na platformie YouTube: zamieszczamy filmy m.in. z naszych dorocznych konferencji: majowej i grudniowej, a także z cyklu „Otwarte Wykłady PKN ICOMOS” w formule online.

Facebook:

Polski Komitet Narodowy ICOMOS

<https://www.facebook.com/pknicomos>

YouTube:

PKN ICOMOS

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

Instagram:

icomos_poland

https://www.instagram.com/icomos_poland/

